

ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα, 18 Απριλίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: τον κ. Πρωθυπουργό

ΘΕΜΑ: Υπόθεση παρακολούθησης δημοσιογράφου από την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών

Σύμφωνα με δημοσίευμα της ιστοσελίδας insidestory.gr της 11^{ης} Απριλίου 2022, ο δημοσιογράφος και συνεργάτης της ιστοσελίδας κ. Θανάσης Κουκάκης, ενημερώθηκε στις 28 Μαρτίου 2022 από το Citizen Lab του Πανεπιστημίου του Τορόντο ότι το κινητό του τηλέφωνο είχε μολυνθεί από το λογισμικό κατασκοπείας Predator κατά το διάστημα 12 Ιουλίου-24 Σεπτεμβρίου 2021, με αποτέλεσμα η συσκευή αυτή να μετατραπεί σε εξελιγμένη συσκευή παρακολούθησης. Αυτό παρείχε τη δυνατότητα στους χειριστές του λογισμικού να παρακολουθούν σχεδόν το σύνολο της προσωπικής και επαγγελματικής ζωής του δημοσιογράφου.

Πάντοτε σύμφωνα με το ίδιο δημοσίευμα, που περιέχει τα συμπεράσματα της έρευνας του Citizen Lab του Πανεπιστημίου του Τορόντο, το λογισμικό κατασκοπείας Predator αναπτύχθηκε από μία start-up με επωνυμία Cytrox και έδρα τη Βόρειο Μακεδονία, η οποία στη συνέχεια εξαγοράστηκε από την κυπριακή Wispear (μετονομάστηκε σε Passitora Ltd) συμφερόντων του Ισραηλινού επιχειρηματία Ταλ Ντίλιαν, ο οποίος είναι και συνιδρυτής της Intellexa. Η εταιρεία αυτή, στην αρχική της ιστοσελίδα (www.intellexa.com), αναφέρει ότι, μεταξύ άλλων, παρέχει τεχνολογίες επεξεργασίας πληροφοριών και παρακολούθησης σε κυβερνητικές υπηρεσίες για την καταπολέμηση της δράσης οργανωμένων τρομοκρατικών ομάδων, παιδοφιλικών δικτύων, την εμπορία ανθρώπων, την οικονομική απάτη κ.ο.κ.

Όπως προκύπτει από το δημοσίευμα της ιστοσελίδας, η Intellexa A.E. δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και ασκεί κανονικά οικονομική δραστηριότητα. Ο δημοσιογράφος και συνεργάτης του insidestory.gr κ. Θανάσης Κουκάκης υπέβαλε στις 6 Απριλίου 2022 καταγγελία στην Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών για να διερευνηθεί η υπόθεση παρακολούθησης του κινητού του τηλεφώνου.

Στην ενημέρωση πολιτικών συντακτών και ανταποκριτών ξένου τύπου της 12^{ης} Απριλίου 2022, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος κ. Γιάννης Οικονόμου, σε ερώτηση δημοσιογράφου για την υπόθεση αυτή, ανέφερε ότι: *«Πληροφορήθηκα και εγώ από τα δημοσιεύματα το θέμα αυτό. Είναι αυτονόητο ότι οι αρμόδιες αρχές πρέπει να κάνουν αυτό που πρέπει, έτσι ώστε να διευκυνθεί η υπόθεση αυτή και να αποδοθεί δικαιοσύνη. Προφανώς και δεν νοείται σε μια χώρα σαν την Ελλάδα, σε ένα κράτος δικαίου, οποιοσδήποτε ιδιώτης να μπορεί να παρακολουθεί κάποιον άλλον ιδιώτη. Οι αρμόδιες αρχές πρέπει να κάνουν τη δουλειά τους σωστά χωρίς συζήτηση».*

Σύμφωνα με νεότερο δημοσίευμα του insidestory.gr της 14^{ης} Απριλίου 2022, η εταιρεία Intellexa, ως έχουσα έδρα την Ελλάδα, οφείλει να ενημερώνει την ελληνική κυβέρνηση για τα συμβόλαια που συνάπτει για την πώληση λογισμικού υποκλοπών στους πελάτες της, που βρίσκονται σε διάφορες χώρες του κόσμου.

Επιπρόσθετα, στις 15 Απριλίου 2022, σε δημοσίευσμά της η ιστοσελίδα reportsunited.gr αναφέρει ότι ο δημοσιογράφος Θανάσης Κουκάκης τελούσε ήδη, το διάστημα Ιουνίου-Ιουλίου 2020, υπό την παρακολούθηση της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών, όπως προκύπτει από έγγραφα της ΕΥΠ που έχει στη διάθεσή της η ιστοσελίδα και στα οποία περιλαμβάνεται η περί αρσης του απορρήτου των επικοινωνιών του δημοσιογράφου εντολή για λόγους ασφαλείας.

Στην ενημέρωση των πολιτικών συντακτών και ανταποκριτών ξένου τύπου της 15ης Απριλίου 2022, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος κ. Γιάννης Οικονόμου, σε νέα ερώτηση δημοσιογράφου για την υπόθεση, δήλωσε ότι: *“Τώρα, σε ό,τι αφορά το δεύτερο ερώτημά σας, όπως γνωρίζω, η Εθνική Αρχή Διαφάνειας αυτεπάγγελτα έχει παρέμβει, προκειμένου να διερευνήσει τη συγκεκριμένη καταγγελία. Έχει ζητήσει και τη συνδρομή, σε τεχνικό επίπεδο, της αρμόδιας Ανεξάρτητης Αρχής, της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου Επικοινωνιών. Με αφορμή την ερώτησή σας και συνολικά για τον θόρυβο που έχει δημιουργηθεί, θέλω να πω ότι οι ελληνικές Αρχές δεν χρησιμοποιούν τα συγκεκριμένα λογισμικά, τα οποία περιγράφονται στις καταγγελίες αυτές. Το Ελληνικό Δημόσιο δεν συναλλάσσεται με καμιά από τις εταιρείες που κατασκευάζουν*

ή εμπορεύονται τέτοιου είδους λογισμικά. Παρ' όλα αυτά, πρόκειται για μια σοβαρή καταγγελία και ορθώς η Εθνική Αρχή Διαφάνειας -η χώρα είναι ένα ευρωπαϊκό Κράτος Δικαίου- παρενέβη αυτεπάγγελα για να διερευνήσει το όλο θέμα”.

Επειδή, με το άρθρο 5 παρ. 3 του Προεδρικού Διατάγματος 81 του 2019, η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών μεταφέρθηκε ως σύνολο αρμοδιοτήτων, θέσεων, και προσωπικού, στον Πρωθυπουργό

Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 87 του ν. 4790/2021 (ΦΕΚ Α' 48), δίνεται πλέον η δυνατότητα μη γνωστοποίησης της άρσεως του απορρήτου των επικοινωνιών για λόγους δημόσιας ασφάλειας προς τους θιγόμενους, μετά τη λήξη του μέτρου της άρσης. Η θέσπιση της εν λόγω διάταξης είχε προκαλέσει τις έντονες ενστάσεις του νομικού κόσμου της χώρας, με χαρακτηριστικότερη του προέδρου της ΑΔΑΕ κ. Χρήστου Ράμμου, ο οποίος σε άρθρο του στον διαδικτυακό ιστότοπο constitutionalism.gr είχε υποστηρίξει ότι η τροπολογία 826/145, η οποία ψηφίστηκε ως άρθρο 87 στο ν. 4790/2021, παραβιάζει τη συνταγματικά κατοχυρωμένη προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών και το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ)

Επειδή και τον Νοέμβριο του 2021, σε τότε δημοσίευμα της «Εφημερίδας των Συντακτών» (13-14/11/2021), είχε αναδειχθεί η εμπλοκή της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών σε παρακολουθήσεις που αντιβαίνουν την βασική αποστολή της που συνίσταται στην αντιμετώπιση απειλών κατά της εθνικής ασφάλειας (άρθρο 2 ν. 3649/2008) και για το οποίο κατέθεσα Επίκαιρη Κοινοβουλευτική Ερώτηση στις 15 Νοεμβρίου 2021 (αριθμ. Πρωτοκόλλου 177) χωρίς να λάβω από τότε την παραμικρή απάντηση

Επειδή η εν γένει λειτουργία της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών διέπεται από καθεστώς πλήρους αδιαφάνειας, που αντιβαίνει στο κράτος δικαίου και τα ανθρώπινα δικαιώματα και είναι ασύμβατη με τους κανόνες ομαλής λειτουργίας του δημοκρατικού πολιτεύματος

Ερωτάσθε κύριε Πρωθυπουργέ

- 1) Τελούσε ή όχι υπό παρακολούθηση ο δημοσιογράφος Θανάσης Κουκάκης από την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών το διάστημα Ιουνίου-Ιουλίου 2020;

- 2) Ποιους φορείς της κυβέρνησης και με βάση ποιες διαδικασίες ενημερώνει μία ιδιωτική εταιρεία, που έχει έδρα την Ελλάδα, για τα συμβόλαια πώλησης λογισμικού υποκλοπών τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό;
- 3) Πως ο κος Οικονόμου στην ενημέρωση των πολιτικών συντακτών της 12ης Απριλίου 2022 γνώριζε ότι πρόκειται για παρακολούθηση από ιδιώτη και όχι από το κράτος;
- 4) Η ελληνική κυβέρνηση γνωρίζει αν η εταιρεία Intellexa έχει συνάψει συμβόλαια πώλησης του λογισμικού Predator; Υπό ποιο θεσμικό πλαίσιο και με ποιες δικλείδες ασφαλείας και προστασίας των δικαιωμάτων νοείται η δυνατότητα παρακολουθήσεων ιδιωτών από ιδιώτες;
- 5) Ποιες πρωτοβουλίες και εγγυήσεις παρέχει η κυβέρνηση ώστε αυτή η τεχνολογία να μην γίνει αντικείμενο κατάχρησης τόσο από κρατικές υπηρεσίες, όσο και από ιδιώτες;
- 6) Έχει αποκτήσει ή όχι η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών το λογισμικό Predator ή άλλα προϊόντα κατασκοπευτικού λογισμικού ιδιωτικής ανάπτυξης, τώρα ή στο παρελθόν;

Ο ερωτών βουλευτής

Γιώργος Καμίνης